

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 446. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356783840/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

og usund. Hans første større Værk *Dalens Sønner*, der atter falder i to Dele, hver paa seks Akter, behandler Tempelherrernes Orden. Frimureriet, der, som vi saa, sysselsatte Schubert, der endvidere havde spillet en Rolle allerede i Goethes *Wilhelm Meister* og desuden havde optaget saa stor en Del af Werners private Liv, havde øjensynligt givet ham Ideen.

Den Indkapsling af én Form i en anden, som var yndet af Romantikkerne fra Skolens Begyndelse af, har her antaget den Karakter, at Skallerne bestandig ses som Hylstre uden om et Mysterium, der søges, det hemmelige Selskabs Mysterium, til hvilket vi trænger stedse dybere ind, men som samtidigt synes at vige længere og længere tilbage. Tempelherreordenen har sine Hemmeligheder, og vi overværer den omstændelige Indvielse af de Nyoptagne i disse. Her bevæger vi os i underjordiske Grave med kolossale Skeletter, hemmelighedsfulde Bøger og Forhæng, Sværd og Palmer o. s. v. Indholdet af disse Mysterier er: *Af Blod og Mørke vælder Fortælling ud*. Men Tempelherreordenen er kun en Datterloge; Moderlogen *Dalen*, som vi i Værkets anden Del lærer at kende, er i Besiddelse af alle de højere Mysterier og den højere Magt. Dennes dybeste Hemmelighed er atter kun Forsagelsens og Opofrelsens rent negative Tanke. Skjulte Stemmer forkynder «i en sanglignende, hul Tone»:

Alting er til Livet kaaret,
Alt, der dør, til Liv bli'r haaret,
intet Korn gaar tabt af Aaret.

Hvem der gennem Blod og Mørke
svømmed, genvandt snart sin Styrke.
Hil dig, Blodige! dig vi dyrke.

En Forestilling om, i hvilken Grad Mysterierne her udnyttes til Opera- og Ballet-Dekoration, giver den Omstændighed, at i femte Akts tolvte Scene, der bestaar af 64 Linjer, kun de 6 indeholder Replik, de øvrige Anvisninger til Dekoratoren og Skuespillerne om «en med Roser bedækket mægtig Gravhøj, ved hvis fire Hjørner de gennemsigtige Billeder af en Engel, en Løve, en Tyr og en Ørn er anbragte,» fremdeles om de Dragter, «Dalens» Ældste skal bære, af hvilke nogle er af Guldmor, andre vandgraa, andre blodfarvede, og endelig om de Røgelsekar, Harper, Klokker, Kroner og Tornekroner, Korsfaner og kolossale Isis-Statuer, som spiller en Rolle.